

01 Veiligheid

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Inleiding Crisisbeheersing en brandweer

De organisatie van de brandweezorg gaat over het treffen van maatregelen om brand te voorkomen en te beperken. De uitvoering van brandweezorg en het geven van voorlichting, advisering en de uitvoering van controles blijven hierbij belangrijk. Voor de rampenbestrijding is een regionale crisisorganisatie ingericht, die beschikt over alle noodzakelijke kennis.

Er is ook een lokale crisisorganisatie. De 21 gemeenten uit de regio (Bevolkingszorg) werken hierin vanuit verschillende vakgebieden met de hulpdiensten samen.

Onze organisatie moet over goed getrainde medewerkers beschikken. Op grote rampen en crises moet op de juiste manier worden gereageerd en geacteerd, om schade zoveel mogelijk te beperken.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Inleiding Openbare orde en veiligheid

Op regionaal niveau werken 32 gemeenten in Oost-Brabant samen aan veiligheid. Iedere vier jaar wordt het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant (RVP) vastgesteld door de burgemeesters, het Openbaar Ministerie (OM) en de politie. Het RVP is tot stand gekomen met input van deze (en andere) partners, Programmaraden en bestuurlijke werkgroepen. Daarbij maken we gebruik van (criminaliteits-)cijfers, de landelijke veiligheidsmonitor en andere gegevens. In het RVP zijn 5 prioriteiten benoemd, waarvoor geldt dat een gezamenlijke, integrale aanpak meerwaarde heeft of noodzakelijk is.

Daarnaast is door de acht Kempengemeenten in samenwerking met de politie, het OM en andere partners als de veiligheidsregio, het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en het Zorg- en veiligheidshuis een Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2023-2026 (IVP) opgesteld. De prioriteiten van het IVP en RVP sluiten op elkaar aan.

Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 van Basisteam de Kempen kent de volgende strategische doelstelling:

"Sturen op een solide en effectieve veiligheidsbeleid, waarbij wordt samengewerkt tussen gemeenten, partners en inwoners daar waar dat meer veiligheid oplevert."

Het Integraal Veiligheidsbeleid is gericht op:

- Recht op veiligheid en lichamelijke integriteit;
- Minder criminaliteit en overlast;
- Veiligheidsgevoel van burgers;
- Zelfredzaamheid en samenredzaamheid;
- Verminderen en bestrijden van verstoringen van de openbare orde.

Daarbij is bijzondere aandacht voor de volgende geprioriteerde veiligheidsthema's:

- Zorg en veiligheid: problematiek rondom personen met onbegrepen gedrag, woonoverlast, huiselijk geweld, kindermishandeling en nazorg ex-gedetineerden.
- Jeugd: problematiek rondom jeugdigen met overlastgevend en/of crimineel gedrag.
- Gedigitaliseerde criminaliteit: weerbare en veilige informatiesystemen, weerbaarheid inwoners en ondernemers tegen digitale criminaliteit en online aangejaagde ordeverstoringen.
- Maatschappelijke onrust: polarisatie, extremisme, radicalisering en de ontwrichting van onze samenleving.
- Ondermijning: mensenhandel/arbeidsuitbuiting, drugs, witwassen, maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid.
- High Impact Crimes (HIC): woninginbraken, straatroven en overvallen.
- Fysieke veiligheid: brandveiligheid en crisisbeheersing.

Wat willen we bereiken?

Wij willen een veilige woonomgeving en een gevoel van sociale veiligheid blijven bieden voor onze inwoners.

Hierbij hebben we specifiek aandacht voor onze jeugd om onze jongeren veilig en kansrijk op te laten groeien in onze gemeente.

Het thema veiligheid wordt steeds complexer en vraagt steeds meer van de gemeentelijke organisatie. Partners en inwoners zijn van groot belang om hier echt zaken in te verbeteren. Speerpunt in de samenwerking is het vinden van de juiste balans tussen preventie, vroegsignalering en repressie. De zorg voor een veilige woonomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en overheidsinstanties. Inzet van buurtnetwerken, het investeren in voorlichting op diverse veiligheidsthema's en het vergroten van de meldingsbereidheid dragen bij aan het gezamenlijke doel: een veilige en leefbare woonomgeving.

Gelet op alle ontwikkelingen (en dreigingen) in de wereld moeten we steeds meer en beter voorbereid zijn op crises. Dat doen we in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. Ook is het van belang dat onze inwoners en bedrijven zelfredzaam en veerkrachtig zijn.

Leefbaarheid kan aangetast worden door verschillende soorten escalaties. We willen escalaties zoveel mogelijk voorkomen door vroegsignalering in netwerkverband, met interne en externe partners (onder andere boa's, CMD, PlusTeam, politie, Openbaar Ministerie, woningcorporaties, wijk-GGD en huisartsen). We behouden de integrale aanpak zorg en veiligheid die de afgelopen jaren zijn meerwaarde heeft laten zien en versterken deze aanpak. Aantastingen, bedreigingen en onveilige situaties die de openbare orde (kunnen) verstoren pakken we aan door de inzet van bestuurlijke bevoegdheden. Voorbeelden zijn de last onder dwangsom, last onder bestuursdwang, het afgeven van een gebiedsverbod en sluitingsbevoegdheden van panden met drugs ingevolge de Wet Damocles of bij ernstige overlast de Wet Victoria. Vaak gaat het dan om gecombineerde inzet van het bestuursrecht en het strafrecht. De aanpak van ondermijnende criminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit blijven met hoge prioriteit op onze agenda staan. Het creëren van bewustzijn omtrent ondermijning en gedigitaliseerde criminaliteit is daarbij cruciaal voor een gedegen aanpak. Door het voorlichten en training blijven zowel de ambtelijke organisatie van de gemeente, inwoners als alle partners van deze thema's op de hoogte. Dat maakt dat signalen sneller worden

herkend, tijdig gemeld en opgepakt. Verhoging van de meldingsbereidheid kan uiteindelijk bijdragen aan daling van het aantal slachtoffers op deze gebieden.

We vinden het belangrijk dat onze jeugd veilig en kansrijk kan opgroeien. Samen met de andere Kempengemeenten zien we een gemeentelijke opgave om de kansen en het welzijn van jeugdigen te vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

High impact crime: we gaan investeren in beperking van de slachtofferkans, vergroting van de pakkans van daders en verhoging aangiftebereidheid onder slachtoffers. Actief bevorderen van buurtapps is van grote waarde.

In samenwerking met de politie en het buurtpreventienetwerk wil de gemeente het aantal slachtoffers van woninginbraken beperken. Dit doen we door voorlichting via de beschikbare mediakanalen en door meer de aanwezig te zijn in de wijken te bevorderen.

We organiseren speciale (ouderen-)bijeenkomsten om inwoners voor te lichten over oplichting door middel van bijvoorbeeld digitale criminaliteit.

Verbinding zorg en veiligheid: we gaan investeren in een sluitende zorg- en veiligheidsketen. Er wordt vooral aandacht besteed aan preventie, vroeg signalering en inrichting van procesregie bij complexe casuïstiek.

Bij zeer complexe casuïstiek (of met een strafrechtelijke component) werken wij samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

We gaan ervoor zorgen dat casuïstiek zowel vanuit veiligheid als vanuit het CMD behandeld en getoetst wordt volgens de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) methodiek.

We willen in 2025 binnen de gemeentelijke organisatie (CMD en veiligheid) werken aan de hand van het AVE model. Casuïstiek wordt aan dit model getoetst.

We zorgen ervoor dat we voldoen aan de minimale eisen van het programma 'Brabantse norm weerbare overheid'.

De Brabantse norm weerbare overheid is een handreiking voor Brabantse overheden waarin een gezamenlijk basisniveau wordt gesteld. Deze Brabantse norm kent vijf thema's:

- Bewustwording en organisatie;
- Informatiepositie en informatiebeveiliging;

- Beleid en handhaving;
- Integriteit en veilige werkomgeving;
- Communicatie.

We gaan verder op de ingezette koers om te voldoen aan de minimale eisen. Normen die we nog niet halen verdienen extra aandacht, met name onze informatiepositie.

We vergroten de weerbaarheid van de inwoners van bedrijven in onze gemeente en de interne organisatie ten aanzien van ondermijnende criminaliteit

We maken onze inwoners bewust van de risico's die ondermijnende en digitale criminaliteit met zich meebrengen. In samenwerking met partners, waaronder de politie en het RIEC Oost-Brabant, krijgen inwoners voorlichting over de maatregelen die zij zelf kunnen treffen om de kans hierop te verkleinen. Ook leren inwoners hoe zij signalen van ondermijnende criminaliteit kunnen herkennen en melden. De medewerkers van onze gemeente krijgen met name trainingen in het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit. Daarbij is specifiek aandacht voor de risico's van criminele beïnvloeding op onze bedrijfsprocessen.

Trends en ontwikkelingen communiceren wij via de beschikbare mediakanalen van gemeente en partners.

We gaan samen met de andere Kempen-gemeenten de jeugdopgave verder door ontwikkelen om de jeugdigen in onze gemeenten kansrijk te laten opgroeien

Hierin pakt de gemeente Waalre een regierol op, samen met de gemeenten Veldhoven en Best. Binnen de jeugdopgave prioriteren we de volgende zes thema's:

1. Aanpak van digitale criminaliteit door jongeren;
2. Aanpak van jonge aanwas in ondermijning;
3. Participatie en advisering ten aanzien van schoolveiligheid;
4. Aanpak van jeugdgroepen;
5. Verbeteren van het informatiebeeld op jeugdcriminaliteit;
6. Samenwerking met (zorg)partners.

Op deze thema's worden specifieke acties ingezet, die gericht kunnen zijn op preventie, zorg, hulp en repressie. We besteden bijvoorbeeld specifiek aandacht aan de rol van de ouders. Om ouders beter in staat te stellen signalen te herkennen, worden voor ouders van kinderen in groep 8 voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.

Ondermijning en georganiseerde criminaliteit: De gezamenlijke aanpak wordt aangestuurd door het basisteam onder leiding van de basisteamprogrammaleider ondermijning

We hebben aandacht voor de weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen en sectoren en bieden ondersteuning aan mensen in kwetsbare positie, als het gaat om verhuur van leegstaande gebouwen (preventie). Risicovolle locaties worden gecontroleerd door het Kempen Interventie Team (handhaving). Daarnaast pakken we samen met de partners van het RIEC criminaliteit aan door strafrechtelijk op te treden. Dat vullen wij aan met bestuursrechtelijke en fiscale maatregelen.

Op het gebied van fysieke veiligheid en crisisbeheersing gaan we aan de slag met zowel de lokale crisisorganisatie als met de weerbaarheid van onze inwoners.

Concreet worden hiervoor de volgende acties ondernomen:

- Wij zorgen ervoor dat alle communicatiemedewerkers opgeleid en inzetbaar zijn als medewerker communicatie (crisiscommunicatie) voor regionale crisisorganisatie van de VRBZO (Bevolkingszorg).
- Wij verhogen het kwaliteitsniveau van de lokale crisisorganisatie van Waalre, zodat we voldoen aan de norm Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. Medewerkers worden getraind en nemen deel aan oefeningen, zodat de lokale crisisorganisatie van Waalre op het gewenste niveau blijft functioneren. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat bereikbaarheid van de gemeente Waalre in het kader van veiligheid en rampenbestrijding door het piketteam gewaarborgd wordt.
- Wij geven voorlichting aan onze inwoners, zodat zij paraat en zelfredzaam zijn voor de eerste periode (minimaal 72 uur tot een week) ingeval van een crisis.
- Wij richten voor (en zover mogelijk in samenwerking met) inwoners drie noodsteunpunten in binnen de gemeente.

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025 per 01-07-2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.074	1.171	1.214	1.263	1.289	1.289
1.2 Openbare orde en veiligheid	589	448	455	455	455	463
Totaal Lasten	1.663	1.619	1.670	1.719	1.744	1.752
Baten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	75	77	79	79	79	79
1.2 Openbare orde en veiligheid	2	0	0	0	0	0
Totaal Baten	77	77	79	79	79	79
Gerealiseerd resultaat	1.585	1.542	1.590	1.639	1.665	1.672

Toelichting

Vergelijking van de begroting 2026 met de bijgestelde begroting 2025 en meerjarig levert de volgende verschillen op:

Toelichting verschillen lasten:

1.1 Crisisbeheer en brandweer (€ 43.000 nadeel)

- € 43.000 nadeel
 - In de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een indexering van 3,95% toegepast, voor de gemeente Waalre betekent dit een nadeel van € 43.000

Toelichting meerjarenramingen:

- Naar aanleiding van de bestuurlijke opdracht van de VRBZO, neemt de bijdrage aan deze verbonden partij toe (dit gebeurt stapsgewijs, waarbij de VRBZO ook eigen reserves aanspreekt)

1.2 Openbare orde en veiligheid (€ 7.000 nadeel)

- € 9.000 nadeel
 - Hogere salariskosten op openbare orde en veiligheid door indexering
- € 9.000 nadeel
 - Diverse kleine verhogingen van bijdrage aan overige overheden/gemeente (waaronder indexering RIEC, Zorg- en Veiligheidshuis, Kempen Interventie Team, Veiligheidsfonds en Dierenopvang)
- € 11.000 voordeel
 - Door beëindiging van het contract met een externe partij per 1 april 2025 waarmee in de weekenden, avonden en nachten extra formatie (bovenop de reguliere formatie) voor toezicht en handhaving beschikbaar was.

Toelichting meerjarenramingen:

- Geen bijzonderheden

Toelichting verschillen baten:

1.1 Crisisbeheer en brandweer (€ 2.000 voordeel)

- € 2.000 voordeel
 - Geen verschil van betekenis

Toelichting meerjarenramingen:

- Geen bijzonderheden

BBV indicatoren Veiligheid

Indicator	Omschrijving	Gemeente / referentie	2023	2024	2025
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Waalre	2,8	1,7	
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1,6	1,4	
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	1,0	0,8	
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Waalre	1,1	1,4	
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1,2	1,5	
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	1,1	1,1	
Gewelds-misdrijven	Het aantal geweldsmisdrij-ven per 1.000 inwoners	Waalre	1,4	1,7	
Gewelds-misdrijven	Het aantal geweldsmisdrij-ven per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	2,4	2,5	
Gewelds-misdrijven	Het aantal geweldsmisdrij-ven per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	2,6	2,6	
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	Waalre	4,2	3,1	
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	4,3	3,4	
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	4,0	3,6	
Verwijzing halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Waalre	10,0	12,0	
Verwijzing halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	8,8	9,8	
Verwijzing halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Gemeenten < 25.000 inwoners	9,0	9,0	

